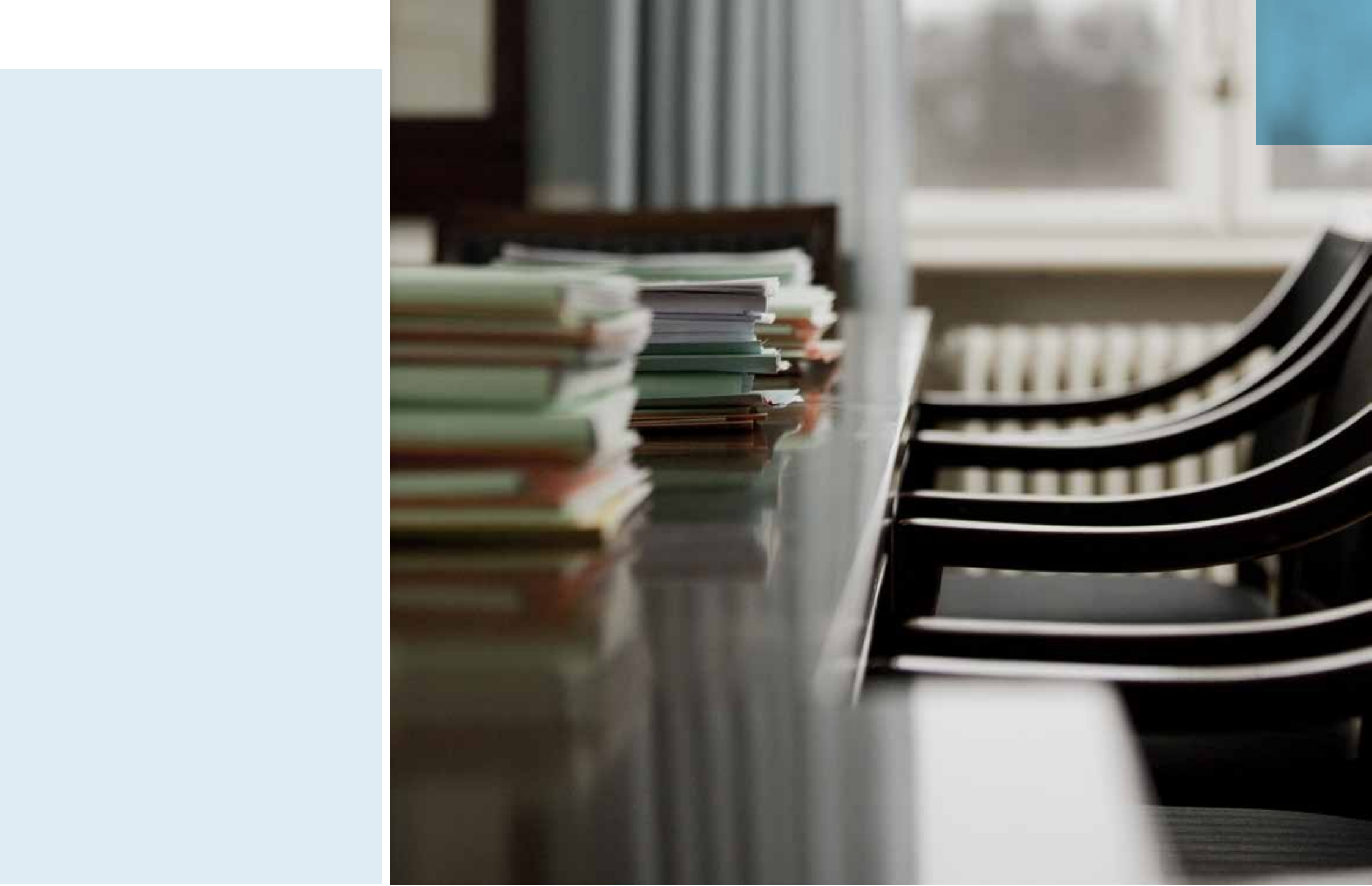

advokat*nævnet*

ÅRSBERETNING 2013

Indholdsfortegnelse

Forord af højesteretsdommer Jon Stokholm	4	Sagsbehandlingstid	14
Advokatnævnets opgaver, sammensætning og sekretariat	6	Afsagte kendelser	14
Advokatnævnets opgaver	6	Afviste sager	14
Advokatnævnets sammensætning	6	Indbringelse af Advokatnævnets kendelser for domstolene	15
Advokatnævnets sekretariat	7	Advokaten, dommeren og forbrugers stemme	16
Behandling af klager i Advokatnævnet	8	Diskussionerne er det vigtigste	17
Forberedelse af nævnsbehandling	8	Slå lige på tråden	18
Nævnsbehandling	9	Forbrugers stemme i Advokatnævnet	19
Klagevejen gennem Advokatnævnet	11	Udvalgte kendelser	20
Advokatnævnets virksomhed i 2013	12	Advokatnævnets afvisningsgrunde	20
Indkomne sager	12	Klager vedrørende advokatens adfærd	21
Sager behandlet	13	Klager vedrørende salær – herunder manglende prisoplysning	24
Verserende sager	13	Bilag	26

Forord

afformand for Advokatnævnet, højesteretsdommer Jon Stokholm

Advokatnævnets formål er at behandle klager over advokater for derved at bidrage til at sikre et sundt retssamfund og højne tilliden til advokatstanden. Det er en vigtig samfundsmæssig opgave – en opgave, som kræver respekt både over for de personer og virksomheder, der klager, og over for de indklagede advokater. Det er Advokatnævnets målsætning at nedbringe sagsbehandlingstiden mest muligt, og at sagsbehandlingstiden normalt ikke må overstige seks måneder.

Advokatnævnet har ikke eget sekretariat. I henhold til bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 § 19 varetages Advokatnævnets sekretariatsopgaver af Advokatsamfundets sekretariat, der bistår Advokatnævnet med forberedelse af sagerne til afgørelse.

I 2011 måtte jeg desværre konstatere, at Advokatnævnets resultater bestemt ikke var tilfredsstillende. Dette skyldtes en massiv ophobning af

verserende sager i sekretariatet. Arbejdet med at løse dette problem har været stort for sekretariatet; men så sandelig også for Advokatnævnets medlemmer, på hvis arbejdsevne, fleksibilitet og overbærenhed der har været trukket store vekslers.

Efter denne ophobning af sager har jeg med tilfredshed noteret mig, at Advokatnævnet både i 2012 og 2013 har nedbragt antallet af verserende sager væsentligt. Således er antallet af verserende sager nedbragt fra 1.578 sager primo 2012 til ca. 900 sager primo 2014.

I 2013 svarer det til, at Advokatnævnet har afsluttet fire sager, hver gang der er kommet tre nye sager ind. Det er i denne forbindelse vigtigt at understrege, at Advokatnævnet sideløbende med den forbedrede sagsproduktion i sekretariatet har haft stor fokus på kvaliteten i sagsbehandlingen og afgørelserne, da det efter min opfattelse er en afgørende forudsætning for varigt at løse de pro-

blemer, som den nævnte ophobning har indebåret for Advokatnævnet.

Antallet af verserende sager i sekretariatet var medio 2014 nedbragt til under 600 sager. Med et sagsantal på dette niveau er der taget et væsentligt skridt hen imod en gennemsnitlig sagsbehandlingstid i overensstemmelse med Advokatnævnets målsætning på seks måneder.

Før dette kan realiseres, skal de ældre ophobede sager imidlertid afsluttes, idet disse fortsat står i vejen for en kort gennemsnitlig sagsbehandlingstid på trods af, at antallet af verserende sager er nedbragt væsentligt.

Derfor har vi også i 2013 haft skærpet fokus på netop disse sager. Da vi gik ind i 2013, var der ca. 460 verserende sager, som var over et år gamle. Dette tal var nedbragt til ca. 240 sager ved slutningen af året. I forbindelse med den væsentlige

reduktion af antallet af verserende sager er der således afsluttet et stort antal ældre ophobede sager i 2013, hvilket uundgåeligt har medført en væsentlig længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid, end hvad der er tilfredsstillende.

Sekretariatet har oplyst, at der ved udgangen af 2014 kun vil være 50 til 75 verserende sager, som har været over et år undervejs. Hermed er grundlaget for en varig nedbringelse af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på plads.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager afsluttet i første halvår af 2014 har været på 9,6 måneder. Samtidig er der truffet et stort antal afgørelser i nyere sager, hvor sagsbehandlingstiden har været væsentlig kortere. Advokatnævnet har således i første halvår af 2014 afsluttet ca. 700 sager, der er indkommet efter 1. januar 2013. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager har været på ca. 6,3 måneder.

Der er indtruffet en stigning i antallet af verserende sager i sekretariatet i andet halvår af 2014; denne er forhåbentlig ude af verden ved udgangen af 2014.

Det er derfor endnu for tidligt at konkludere, at sekretariatets kapacitet og funktion er så effektivt stabiliseret, at målsætningen om en tilfredsstillende sagsbehandlingstid er realiseret. For at underbygge realiseringen af denne målsætning med den fornødne robusthed har jeg fastsat en målsætning om, at sagsbehandlingstiden løbende nedbringes væsentligt, således at målsætningen om en gennemsnitlige sagsbehandlingstid på seks måneder senest bliver nået med de sager, der afgøres i 4. kvartal 2015.

Først når denne målsætning er realiseret, er vejen efter min opfattelse banet for en varig løsning af de udfordringer, som Advokatnævnet har stået over for.

Advokatnævnets opgaver, sammensætning og sekretariat

ADVOKATNÆVNETS OPGAVER

Advokatnævnet behandler klager over medlemmer af Det Danske Advokatsamfund. Alle advokater i Danmark skal være medlem af Advokatsamfundet.

Advokatnævnet er en uafhængig klageinstans, der er nedsat i medfør af retsplejeloven. Enhver, der har en retlig interesse heri, kan gratis indbringe en klage over advokaters salærer og adfærd. Hvis en borger mener, at en advokat har tilsidesat god advokatskik ved sit arbejde, handlemåde eller udtalelser, eller at advokaten har beregnet sig et for højt salær, kan vedkommende klage til Advokatnævnet.

Retsplejelovens regler om behandlingen af klager over advokater findes i retsplejelovens kapitel 15, 15 a og 15 b, der er medtaget som bilag 1 til årsberetningen.

Reglerne i retsplejeloven suppleres af bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnæv-

nets virksomhed m.v. og af Advokatnævnets forretningsorden, der er medtaget som henholdsvis bilag 2 og 3 til årsberetningen.

Advokatnævnet behandler to former for klager: adfærdsklager og salærklager.

En adfærdsklage er en klage over advokatens arbejde. I adfærdssager (også kaldet disciplinærsager) vurderer Advokatnævnet, om advokaten har handlet i strid med god advokatskik. Reglen om god advokatskik findes i retsplejelovens § 126. Hvis Advokatnævnet mener, at en advokat har tilsidesat god advokatskik, kan nævnet pålægge advokaten en sanktion. Sanktionen kan være en irettesættelse eller en bøde. En advokat, der er blevet pålagt en sanktion af Advokatnævnet, kan indbringe afgørelsen for retten. Retten har mulighed for at stadfæste, ophæve eller ændre nævnets afgørelse.

Ved grove eller gentagne overtrædelser af advokat-

pligterne kan Advokatnævnet frakende advokater retten til at udøve advokatvirksomhed i et tidsrum fra seks måneder til fem år eller indtil videre.

En advokat, der er blevet frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed, kan forlange afgørelsen indbragt for retten, som kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen. Endvidere kan Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed til enhver tid ophæves af nævnet selv.

Advokatrådet har en særskilt adgang til at indgive klager over advokaters adfærd til Advokatnævnet. Advokatrådet kan som led i sit tilsyn med advokater også indtræde i verserende adfærds-

klager, hvis rådet mener, at betingelserne for at frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed er til stede. Advokatnævnet frakender i praksis ikke en advokat retten til at drive advokatvirksomhed, uden at Advokatrådet har nedlagt påstand herom.

En salærklage er en klage over det vederlag, som en advokat eller et advokatselskab har krævet for sit arbejde. I salærklager kan Advokatnævnet godkende salærets størrelse, eller bestemme, at salæret skal nedsættes eller bortfalde.

Advokatnævnet kan derimod ikke afgøre, om en advokat skal betale erstatning. Den afgørelse træffes af domstolene.

ADVOKATNÆVNETS SAMMENSÆTNING

Advokatnævnet består af en formand og to næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 18 andre medlemmer.

Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer vælges ni af Advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet, og ni, der ikke må være advokater, udpeges af justitsministeren. Justitsministerens udpegning af medlemmer sker efter indstilling fra myndigheder, organisationer og lignende, således at det sikres, at der til Advokatnævnet udpeges medlemmer, der har kendskab til både private klienters, erhvervsklienters og offentlige klienters interesser.

Medlemmer udpeges for en periode af seks år, og der er ikke mulighed for genudpegning.

ADVOKATNÆVNEN BESTOD I 2013 AF FØLGENDE 21 MEDLEMMER:

FORMANDSKABET

- Højesteretsdommer Jon Stokholm (formand)
- Landsdommer Elisabeth Mejnertz, Vestre Landsret (næstformand)
- Retspræsident Henrik Linde, Retten i Nykøbing Falster (næstformand) (til 30/6 2013)
- Retspræsident Jørgen Lougart, Retten i Roskilde (næstformand) (fra 1/7 2013)

MEDLEMMER UDPEGET AF JUSTITSMINISTEREN

- Senior Legal Advisor Tina Dhanda Kalsi, Forbrugerrådet Tænk
- Chefkonsulent Benedicte Federspiel, Forbrugerrådet Tænk (til 30/6 2013)
- Jurist Anette Høyrup, Forbrugerrådet Tænk
- Cand. jur. Gitte Forsberg (til 30/6 2013)
- Statsaut. revisor Finn L. Meyer, KPMG (til 30/6 2013)

- Chefjurist Peter Andersen, Håndværksrådet (til 30/6 2013)
- Afdelingschef Carl Erik Johansen, Moderniseringsstyrelsen (til 30/6 2013)
- Regionsmedlem Jens Stenbæk, Region Sjælland (til 30/6 2013)
- Regionsmedlem Thyge Nielsen, Region Syddanmark
- Jurist Mads Mølgaard Brauner, Forbrugerrådet Tænk (fra 1/7 2013)
- Chefkonsulent Jeppe Rosenmejer, Håndværksrådet (fra 1/7 2013)
- Borgmester Niels Hörup, Solrød Kommune (fra 1/7 2013)
- Chefjurist Nikolaj Stenfalk, Finansministeriet (fra 1/7 2013)
- Statsautoriseret revisor Søren Skov Larsen, PWC (fra 1/7 2013)

MEDLEMMER UDPEGET AF ADVOKATSAMFUNDET

- Advokat Lene Sejersen, København
- Advokat Peter Bang-Olsen, Nyborg
- Advokat Uffe Thorlacius, Kgs. Lyngby
- Advokat Claus Kenneth Lund, Kalundborg
- Advokat Anders Lavesen, København
- Advokat Peter Breum, København
- Advokat Peter Rønnow, Aarhus
- Advokat Carsten Holmgaard, Esbjerg
- Advokat Henrik Thorstholm, Skjern

ADVOKATNÆVNETS SEKRETARIAT

Advokatnævnet bistås af et sekretariat, der forbereder klagesager for nævnet og besvarer skriftlige, telefoniske og personlige henvendelser til nævnet. jf. forretningsordenens § 1, stk. 1.

ADVOKATNÆVNETS SEKRETARIAT BESTOD PR. 31. DECEMBER 2013 AF FØLGENDE:

- Sekretariatschef Nicolai Pii
- Chefkonsulent Vibeke Tarpgaard

- Juridisk konsulent Alberte Kjærholm Christensen
- Juridisk konsulent Cecilie Holt Nielsen
- Juridisk konsulent Charlotte Bruun Windahl
- Juridisk konsulent Hanne Christensen
- Juridisk konsulent Maja Lykke Arnhild
- Juridisk konsulent Martin Korp Jensen
- Juridisk konsulent Thomas Lorentzen
- Juridisk konsulent Tina Rasmussen
- Sekretær Charlotte Brendstrup Simonsen

- Sekretær Jytte Møllergaard Løfgren
- Sekretær Lotte Overgaard
- Sekretær Pinar Mor
- Sekretær Solveig Pedersen
- Elev Sabrina Faye Paulmann
- Studentermedhjælper Camilla Marianne Holm-Petersen
- Studentermedhjælper Merete Kjær Aagaard
- Studentermedhjælper Nina Bæk Nielsen
- Studentermedhjælper Nina Ellinghaus

Behandling af klager i Advokatnævnet

FORBEREDELSE AF NÆVNSBEHANDLINGEN

Advokatnævnets sekretariatsopgaver varetages af nævnets sekretariat, der bistår Advokatnævnet ved forberedelse og behandling af klagerne.

Advokatnævnets sekretariat står for den forberedende behandling af salær- og adfærdsklager, inden sagen overgives til nævnet til afgørelse.

Sekretariatet indhenter begge parter bemærkninger og de oplysninger og bilag, der er nødvendige ved sagens afgørelse. Det er sekretariatets ansvar, at der bliver indhentet tilstrækkelige oplysninger til, at Advokatnævnet kan træffe afgørelse i sagen.

Den forberedende sagsbehandling afhænger af sagens karakter, men normalt høres hver part – klager og indklagede – to gange. Når sekretariatet har modtaget en klage over en advokat, sender sekretariatet en kopi af klagen til den indklagede advokat, og beder advokaten om at fremkomme med sine bemærkninger til klagen. Advokatens bemærkninger fremsendes herefter til klager, der har mulighed for at komme med supplerende

bemærkninger. Advokaten kan eventuelt herefter komme med sine afsluttende bemærkninger.

Sekretariatet sørger for, at begge parter får kopi af modpartens breve og bilag og hjælper meget gerne parterne med råd og vejledning undervejs.

Sekretariatet forsøger at behandle sagerne så hurtigt og effektivt som muligt. For at få den mest hensigtsmæssige og effektive sagsbehandling kan parterne i sagerne hjælpe sekretariatet ved:

- at præcisere hvem og hvad der klages over, det er ikke nødvendigt at bruge klageskemaet, så længe sekretariatet får de nødvendige oplysninger,
- at sende en fuldmagt sammen med klagen i de tilfælde, hvor det er relevant,
- at sende de relevante bilag sammen med klagen og
- at komme med alle væsentlige argumenter og oplysninger så tidligt som muligt.

Når sagerne er tilstrækkeligt oplyst og forberedelsen afsluttet, udarbejder sekretariatets jurister forslag til Advokatnævnets afgørelse.

Sekretariatet varetager endvidere den praktiske planlægning og gennemførelse af Advokatnævnets møder, udarbejder referat af møderne og udkast til afgørelser og fremsender afgørelserne til parterne.

Derudover besvarer sekretariatet et stort antal telefoniske henvendelser fra borgere, advokater og offentlige myndigheder. Henvendelserne er af meget forskellig karakter og vedrører vejledning om indgivelse af klager, orientering om principperne for fastsættelse af rimelige salærer og orientering om Advokatnævnets praksis. Sekretariatet yder ikke juridisk rådgivning. Endelig besvarer sekretariatet ofte henvendelser fra parter i klagesagerne. Sekretariatet har telefontid hverdage kl. 9.30-12.30.

NÆVNSBEHANDLINGEN

Advokatnævnets afgørelser træffes ved møder i nævnet, som sædvanligvis afholdes en gang om måneden. Advokatnævnets behandling sker på baggrund af sekretariatets udkast til afgørelse og sagens relevante akter, herunder parternes indlæg, som sekretariatet udsender til nævnets medlemmer ca. 14 dage før et nævnmøde.

Advokatnævnets 21 medlemmer arbejder både samlet (i plenum) og i afdelinger. Advokatnævnet har tre afdelinger, der hver består af syv medlemmer – et medlem af formandskabet, tre advokater, der er udpeget af Advokatsamfundet, og tre offentlighedsrepræsentanter, der er udpeget af justitsministeren.

I plenum behandles følgende sager:

- principielle sager,
- sager om frakendelse af retten til at drive advokatvirksomhed og
- sager om ophævelse af en frakendelse

Langt de fleste sager behandles i en af de tre nævnsafdelinger.

Når Advokatnævnet træffer afgørelser, er der lige fordeling af medlemmer, der er udpeget af Advokatsamfundet, og medlemmer, der er udpeget af justitsministeren. Nævnsmedlemmernes forskellige baggrund giver grundlag for nuancerede og faglige drøftelser.

Sagerne behandles på grundlag af det skriftlige materiale, som sekretariatet har forberedt.

Formanden kan dog af egen drift eller efter anmodning fra sagens parter indkalde parterne til at give møde for Advokatnævnet og afgive forklaring, ligesom parterne i disciplinærsager kan anmode om at møde personligt for nævnet og afgive forklaring for at supplere det skriftlige materiale. Formanden kan endvidere tillade, at andre personer indkaldes til at afgive forklaring for Advokatnævnet.

Advokatnævnets møder er ikke offentlige, men i en adfærdssag kan den indklagede advokat kræve, at offentligheden under visse betingelser får adgang til at overvære sagens behandling, ligesom nævnet under visse betingelser kan tillade adgang for offentligheden.

Det samlede Advokatnævn er beslutningsdygtigt, når mindst 11 medlemmer er til stede, heraf et medlem af formandskabet, fem medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og fem medlemmer, der er udpeget af Advokatsamfundet.

En afdeling er beslutningsdygtig, når mindst tre medlemmer er til stede, heraf et medlem af formandskabet, et af de medlemmer, der er udpeget

af justitsministeren, og et af de medlemmer, der er udpeget af Advokatsamfundet.

Advokatnævnets afgørelser træffes ved simpelt flertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Advokatnævnet kan i en række tilfælde afvise at behandle en klage:

- Hvis klagen er indgivet for sent. Fristen for at klage er et år. Fristen regnes i adfærdsklager fra det tidspunkt, hvor klager er blevet bekendt med det forhold, der klages over. I salærsager regnes fristen fra tidspunktet for den endelige afregning. Klagen bliver afvist, hvis den er indgivet for sent. Advokatnævnet kan dog beslutte at behandle en klage, der er indgivet for sent, hvis der er en rimelig grund til fristoverskridelsen.
- Hvis klagen er åbenbart grundløs, hvilket vil sige, at det er åbenbart, at klager ikke kan få medhold i klagen. Dette kan for eksempel være begrundet i Advokatnævnets praksis vedrørende det forhold, der klages over.
- Hvis klager ikke har retlig interesse i det for-

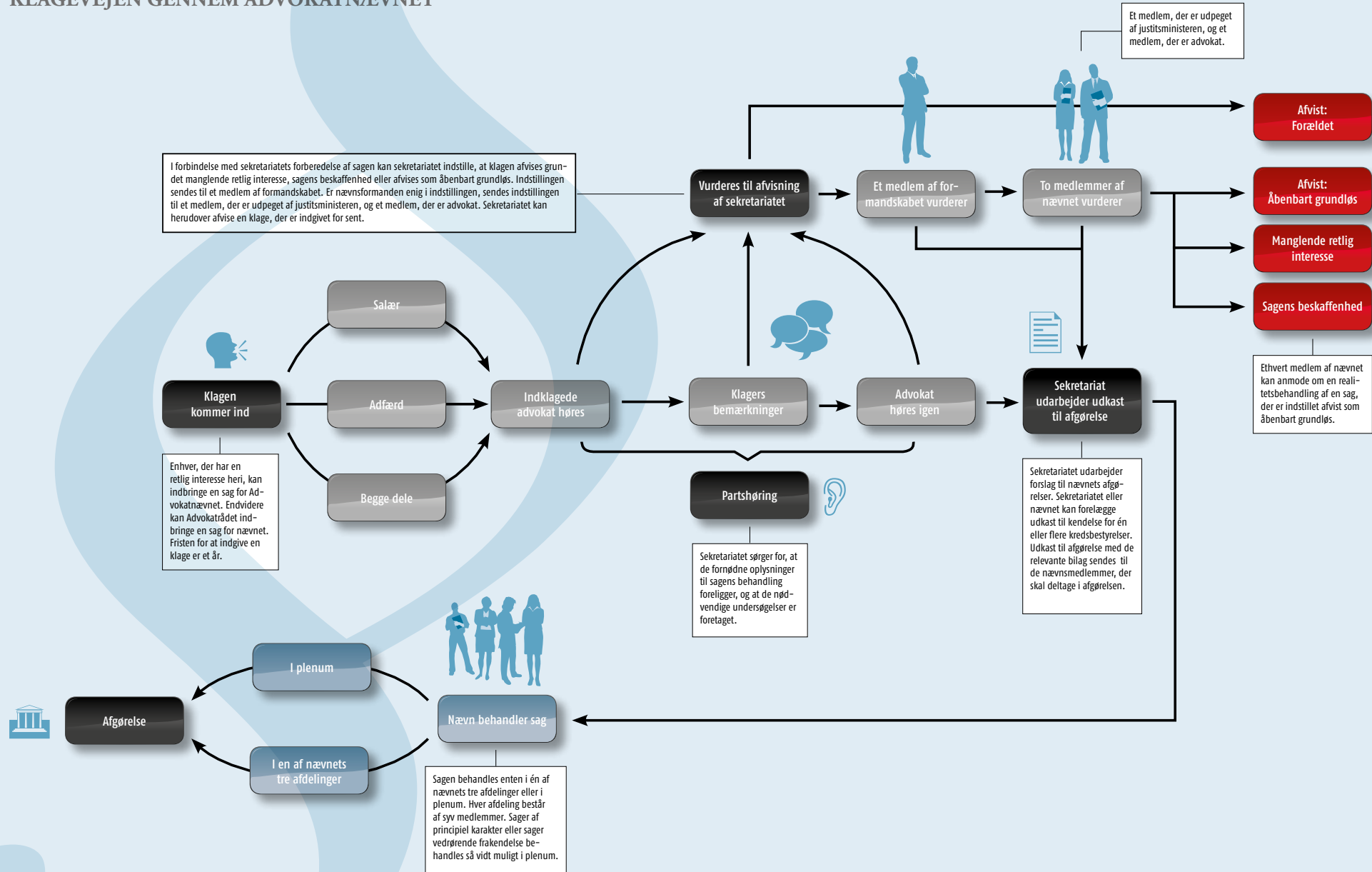

- hold, som klagen angår, for eksempel hvis klager ikke har haft noget med sagen at gøre.
- Hvis klagen efter sin beskaffenhed ikke kan afgøres af Advokatnævnet. Det kan være sager, hvor beviserne er meget uklare, eller hvor Advokatnævnet ikke har kompetence til at afgøre sagen, og den i stedet skal afgøres af andre myndigheder eller af domstolene. Det kan også være sager om erstatning eller klager over bobestyrere eller kuratorer, som henhører under skifterettens kompetence.

Afvisningssager behandles på skriftligt grundlag ved, at sagen med indstillingen fra vedkommende formand sendes til et medlem, der er udpeget af justitsministeren, og et medlem, der er udpeget af Advokatsamfundet. Hvis disse medlemmer er enige i indstillingen om afvisning, afvises klagen. Klager, der er indgivet for sent, kan afvises af sekretariatet.

Advokatnævnets afgørelser er endelige. Det betyder, at Advokatnævnets afgørelser ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed.

KLAGEVEJEN GENNEM ADVOKATNÆVNET

Advokatnævnets virksomhed i 2013

INDKOMNE SAGER

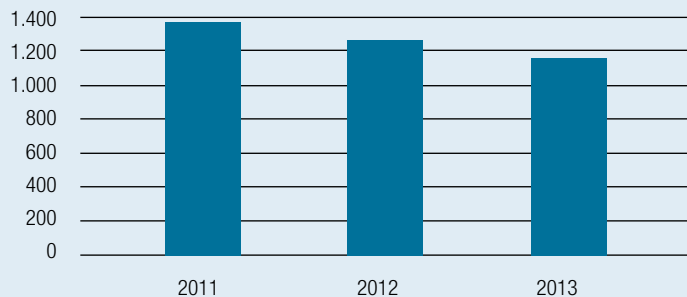
I 2013 modtog Advokatnævnet 1.164 klager over advokater. Af disse klager var 700 klager over advokaters adfærd, mens 235 var klager over advokaters salærer. I 229 klager var der klaget over både advokaters adfærd og salærer. Langt størstedelen af de klager, Advokatnævnet behandler, er klager fra private. I 2013 udgjorde klager fra private således 2/3 af de samlede klager, Advokatnævnet modtog.

Indkomne sager i årene 2011-2013 fordelte sig således

År	Adfærd	Salær	Salær og adfærd	I alt
2011	875	320	184	1.379
2012	725	299	256	1.280
2013	700	235	229	1.164

Som det fremgår af oversigten, er der igen i 2013 et mindre fald i det samlede antal af indkomne klager i forhold til de tidligere år.

Udviklingen i antallet af indkomne sager i perioden 2011-2013

SAGER BEHANDLET

Advokatnævnet afsluttede i 2013 i alt 1.587 sager og har således i 2013 afsluttet væsentlig flere sager end de tidligere år, hvor nævnet i 2012 afsluttede 1.533 sager og i 2011 577 sager.

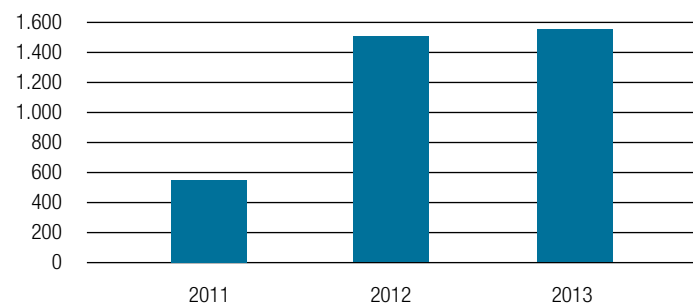
I 2013 afsluttede Advokatnævnet 423 sager mere, end der var indkommet, mod 253 flere afsluttede sager i 2012.

Advokatnævnets afsluttede sager fordelte sig således

Afgørelsestype	2011	2012	2013
Afgjort ved kendelse	205	634	633
Afvist af nævnet	226	539	650
Afvist af sekretariatet	40	187	158
Klage tilbagekaldt	86	145	100
Henlagt i øvrigt	20	28	46 *
I alt	577	1.533	1.587

*Det skal bemærkes, at nogle af de sager, der i 2013 er henført til "henlagt i øvrigt", dækker over sager, som er blevet afsluttet i tidligere år, men ikke samtidig registreret som afsluttet.

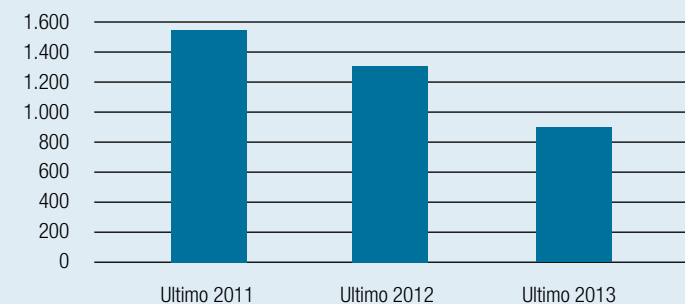
Udviklingen i antallet af afsluttede sager i perioden 2011-2013

VERSERENDE SAGER

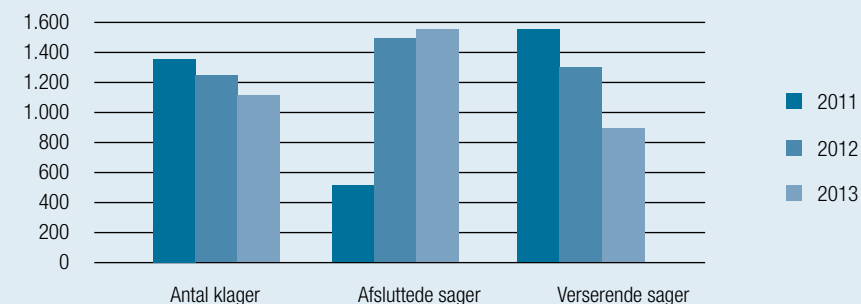
Som en følge af, at Advokatnævnet i 2013 afsluttede væsentlig flere sager, end der var indkommet, er antallet af verserende sager også nedbragt. Ved udgangen af 2013 var antallet af verserende sager nedbragt til 902 mod 1.325 verserende sager ved udgangen af 2012. Af de verserende sager har en stor del været under skriftveksling, mens de resterende har afventet juridisk vurdering eller nævnsmøder.

Udviklingen i antallet af verserende sager i perioden 2011-2013

I forbindelse med reduktionen af antallet af uafsluttede sager er der også i 2013 sket en væsentlig reduktion af de verserende sager, som er over et år gamle. Pr. 1. januar 2013 var ca. 460 sager ud af i alt 1.325 verserende sager over et år gamle. Ved årets udgang var antallet af verserende sager, der var over et år gamle, reduceret til ca. 240 ud af de i alt 902 verserende sager på dette tidspunkt.

Udviklingen i antallet af klager, afsluttede sager og verserende sager i årene 2011-2013

SAGSBEHANDLINGSTID

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2013 var på 13,4 måneder, hvilket er en stigning i forhold til tidligere år.

Udviklingen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i årene 2011-2013

År	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid (mdr.)
2011	8,3
2012	12,8
2013	13,4

Som det fremgår af oversigten, er sagsbehandlingstiden gennem perioden steget, og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle afgjorte sager ligger således over Advokatnævnets målsætning for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, der er 6 måneder.

Baggrunden for stigningen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skyldes primært de ældre op-hobede sager, som trækker den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid op.

Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden for sager afsluttet i første halvår 2014 har været på 9,6 måneder. I øvrigt henvises til beretningens forord ved Advokatnævnets formand.

AFSAGTE KENDELSER

Advokatnævnet kan i salærklager godkende salærets størrelse eller bestemme, at salæret skal nedsættes eller bortfalde.

I adfærdsklager kan Advokatnævnet tildele advokaten en irrettesættelse eller pålægge en bøde. I grove eller oftere gentagne tilfælde kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed.

I 2013 afsagde Advokatnævnet kendelse i 633 sager.

Kendelserne fordelte sig på følgende måde

Afsagte kendelser	2011	2012	2013
Salær godkendt	34	170	163
Salær nedsat	19	85	121
Salær bortfald	4	21	27
Frifindelse	54	120	122
Irrettesættelse	9	47	15
Bøde	82	184	159
Frakendelse	1	4	14
Overtrædelse uden sanktion	2	3	12
I alt	205	634	633

AFVISTE SAGER

Advokatnævnet kan efter indstilling fra vedkommende formand afvise en klage fra en person, der ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår.

Det samme gælder en klage, der efter sin beskaffenhed ikke kan påkendes af Advokatnævnet eller en klage, der skønnes åbenbart grundløs.

På samme måde kan sekretariatet afvise en klage, som er for sent indgivet.

Sagerne behandles på skriftligt grundlag ved, at sagen med indstillingen fra vedkommende formand sendes til et medlem, der er udpeget af justitsministeren, og et medlem, der er udpeget af Advokatsamfundet. Hvis disse medlemmer er

enige i indstillingen om afvisning, afvises klagen. Hvis blot ét medlem ønsker det, bliver sagen i stedet behandlet på et nævnsmøde.

I 2013 afviste Advokatnævnet og sekretariatet 808 klager.

De afviste sager fordelte sig på følgende måde

Afvisningsgrund	2011	2012	2013
Manglende retlig interesse	3	15	11
Efter sin beskaffenhed ikke påkendes af nævnet	54	127	150
Åbenbart grundløs	169	392	485
Afvist som for sent indgivet	40	191	162
I alt	266	725	808

INDBRINGELSE AF ADVOKATNÆVNETS KENDELSER FOR DOMSTOLENE.

Efter retsplejelovens § 147 d kan Advokatnævnets afgørelser om at tildele en irrettesættelse, pålægge en bøde og fratage retten til at udøve advokatvirksomhed, indbringes for domstolene. Retten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen. I 2013 blev der afsluttet 35 sager ved domstolene.

Afsluttede sager ved domstolene

Resultat	2012	2013
Retten stadfæstede nævnets kendelse	11	13
Retten ændrede sanktionen	4	6
Retten ophævede nævnets kendelse	5	3
Sagen blev afvist af retten	2	3
Sagen blev hævet af advokaten	4	7
Advokatnævnet tog bekræftende til genmæle	2	3
I alt	28	35

Advokaten, dommeren og forbrugerens stemme

Der er mange faggrupper involveret, fra en klage dumper ind ad brevsprækken, til den bliver afgjort i Advokatnævnet. Retspræsident Jørgen Lougart, advokat Peter Breum og forbrugerrepræsentant Tina Dhanda Kalsi fortæller om det arbejde, de lægger i sagerne. Det handler blandt andet om at sikre gennemsigtighed i aftalen mellem advokat og forbruger, om at sikre en god tone under retssagen og om, at der bliver sat den rigtige pris på advokatens arbejde. Læs hele artiklen i *Advokaten* 1/2014.

DISKUSSIONERNE ER DET VIGTIGSTE

Nerven i nævnsarbejdet ligger i diskussionerne. Det er dem, der i sidste ende finjusterer de advokatetiske regler, mener næstformand og byretspræsident Jørgen Lougart. Han ser meningsudvekslingerne som helt afgørende for at få korrekte afgørelser – især når grænserne for etikken flytter sig nye steder hen.

- Inden hvert møde får vi tilsendt en kasse sager hver, så der er rigeligt med læsestof, og det forventes, at alle er godt inde i sagerne. De advokater, som deltager, skiftes til at forelægge sagerne, det vil sige fortælle, hvad sagerne drejer sig om, og hvad de særligt har bemærket. Herefter har de øvrige medlemmer ordet, og der er ofte en bred debat, hvor alle ytrer sig. Diskussionen kan for eksempel gå på, hvor meget forbrugeroplysning advokaten skal give til sin klient – og hvis den ikke er givet, hvor stor bøden så skal være.

Når man hører de andre medlemmers argumenter, ja så skifter man nogle gange mening, fordi man bliver overbevist om, at de andre har ret. Det er her, nerven er i hele nævnsarbejdet, fordi vi – især i de lidt større principielle sager – har mulighed for at skabe justeringer og flytte grænserne nye steder hen.

- Der skal være god plads til de forskellige holdninger. Det er jo hele meningen med den mundtlige behandling. Når man hører de andre medlemmers argumenter, ja så skifter man nogle gange mening, fordi man bliver overbevist om, at de andre har ret. Det er her, nerven er i hele nævnsarbejdet, fordi vi – især i de lidt større principielle sager – har mulighed for at skabe justeringer og flytte grænserne nye steder hen.

- Jeg valgte at sige ja til at træde ind i Nævnet, fordi advokaterne er vigtige medspillere i retssystemet. Derfor er det vigtigt at have en stand, der er så god som muligt. Men alle laver fejl, og så er det også vigtigt, at der findes en klageinstans, der sikrer, at alle holder sig inden for rammerne af god etik. Hvor den etik bevæger sig hen, er noget som optager mig meget, og som jeg altså gerne vil investere tid og energi i at være med til at præge, siger Jørgen Lougart.

ET GENNEMGÅENDE TEMA ER INFORMATION

Dialogen mellem advokater har ændret sig igennem de seneste år i takt med, at domstolene har effektiviseret forberedelsen af retssager. Kommunikationen er blevet hårdere, og mange føler sig mere som modparter end kolleger. Det har givet en klagekultur, mener Peter Breum, der råder til at tage telefonen og få talt om konflikterne.

Husk, at du møder dine kolleger i retten. Aldrig din modpart.

Det råd giver advokat Peter Breum altid til sine unge fuldmægtige, når de skal til deres første retsmøde.

- Vi er begyndt at se os som modparter og ikke som kolleger.

- Tidligere, hvor parternes advokater mødtes i retten rent fysisk, stod man også og småsnakkede i gangen, mens man ventede. Så er det, du finder ud af, at alle faktisk er søde og flinke, når du lærer dem at kende. Og jo, det kan godt være, at vedkommende har en klient denne gang med et noget trodsigt standpunkt, men derfor behøver du ikke at identificere advokaten med klienten.

- Når du ikke har den direkte dialog, så bliver du også mere fremmedgjort over for de advokater, som repræsenterer din modpart. Det gør en kæmpe forskel, kan jeg se i nogle af de sager, vi oplever i Advokatnævnet, hvor vi blandt andet

afsøger grænserne for advokatens ytringsfrihed. Kan en advokat for eksempel skrive til en anden, at han 'ikke er imponeret over det faglige niveau'.

I mange af de sager, vi får, er det tydeligt, hvor nemt det er at trappe en konflikt op, og så er skridtet ikke stort til at overskride de advokate-tiske regler ved at være fornærmende. Grænsen for, hvornår du overskrider, er hårfin, og måske sker det i frustration over, at ingen i den anden ende reagerer. Derfor råder jeg til at tage telefonen, ringe op og få en snak i stedet for at sidde torsdag aften og sende en sur mail. I telefonen er det nemmere at komme til en overensstemmelse, for ofte er der en god forklaring. Måske har der været sygdom – eller måske har man ved en fejl glemt at svare, siger Peter Breum.

- I de tre år, jeg har siddet i Advokatnævnet, synes jeg, at der har været to gennemgående temaer i klagerne. Den ene er information. Mange sager

I mange af de sager, vi får, er det tydeligt, hvor nemt det er at trappe en konflikt op, og så er skridtet ikke stort til at overskride de advokate-tiske regler ved at være fornærmende. Grænsen for, hvornår du overskrider, er hårfin, og måske sker det i frustration over, at ingen i den anden ende reagerer. Derfor råder jeg til at tage telefonen, ringe op og få en snak i stedet for at sidde torsdag aften og sende en sur mail.

ville slet ikke opstå, hvis advokaten var opmærksom på at forklare klienten om selve processen. Tilgængelighed er lige så vigtig. Der er ikke noget mere provokerende end, at man slet ikke kan få fat i den person, man har bedt løse en opgave. Og igen – der skal ikke meget til. Det handler måske om blot at ringe og sige, at man ikke har tid lige nu, men kontakter klienten om en uge, forklarer Peter Breum, der igennem alle årene som advokat har deltaget i det kollegiale arbejde.

- I dag bruger jeg mere tid end nogensinde på det kollegiale arbejde. Det løber op i en måneds arbejde med nævnssager og møder om året. Men det er sjovt, fordi det handler om alt det grundlæggende i min egen faglighed, og ved nævns-møderne har vi mange gode diskussioner om, hvor grænserne går. Ja, det er både sjovt, og så bliver jeg hele tiden klogere.

FORBRUGERENS STEMME I ADVOKATNÆVNET

Som forbruger har man brug for en advokat i mange af livets faser. Vi køber bolig, skriver testamenter, bliver skilt og skal skifte bo ved dødsfald. Men det er alligevel ikke så mange gange, at man har kontakt til en advokat, og derfor er det vigtigt, at forbrugeren bliver særligt beskyttet.

Det mener Tina Dhanda Kalsi, der i 10 år har arbejdet i Forbrugerrådet Tænk, og som de sidste tre år har været medlem af Advokatnævnet. Her sidder tre repræsentanter fra Forbrugerrådet Tænk, som er tilknyttet hver sin afdeling af de tre afdelinger, som Advokatnævnet er opdelt i, da kun de helt principielle sager bliver afgjort i plenum.

- Når jeg som forbruger indgår en aftale med en advokat, er det vigtigt, at jeg har en klar idé om, hvad det kommer til at koste. Pris er et vigtigt parameter for forbrugeren. Dels af konkurrencehensyn, så jeg kan få et tilbud fra en anden advokat og dermed sammenligne priser, dels for at vide, om udgiften ligger inden for mit budget, eller jeg måske skal undlade at bruge en advokat. Derfor er der efter de advokatetiske regler en

pligt til at give skriftlig prisoplysning, når du som advokat påtager dig en opgave for en forbruger.

- I det hele taget ser jeg på om forbrugeren har fået tilstrækkelige oplysninger og fornøden vejledning, og hvilke forventninger forbrugeren berettiget kan have, og det handler rigtig meget om dialog og forventningsafstemning. Det er vigtigt, at advokaten undervejs i processen orienterer klienten – var sagen for eksempel ikke så god som først forventet eller har klienten sendt al den information ind til advokaten, som der er behov for. Det er vigtigt at gøre forbrugeren klart, at der ganske enkelt ikke er en sag, hvis advokaten ikke får den dokumentation, der er behov for. På samme måde er det vigtigt, at advokaten tager ansvaret for at skære sagen til, hvis han har modtaget en bunke rod fra klienten. Samlet set ligger der en stor opgave med at hjælpe forbrugeren, forklarer Tina Dhanda Kalsi, der ofte oplever en livlig diskussion af synspunkter blandt medlemmerne af Advokatnævnet.

- Men der er normalt stor respekt for hinandens synspunkter, og man mærker helt klart, at alle parter sidder der for at sikre, at tingene går rigtigt til.

I det hele taget ser jeg på om forbrugeren har fået tilstrækkelige oplysninger og fornøden vejledning og hvilke forventninger forbrugeren berettiget kan have, og det handler rigtig meget om dialog og forventningsafstemning.

Udvalgte kendelser

Til belysning af Advokatnævnets praksis i sager om god advokatskik og særlærets rimelighed gengives resumeer af en række konkrete sager. Disse kan endvidere ses i Advokatsamfundets Vidensdatabase, som findes på Advokatsamfundet.dk. Vidensdatabase indeholder udover konkrete afgørelser fra Advokatnævnet også blandt andet artikler og notitser om god advokatskik og nævnets praksis og bidrager således til at give advokater og borgere et fyldestgørende billede af praksis vedrørende god advokatskik.

Følgende kendelser fra 2013 er lagt i databasen:

ADVOKATNÆVNETS AFVISNINGSGRUNDE

En tidligere advokat havde efter deponeringen af advokatbeskikkelsen betegnet sig som advokat

Kendelse af 23. april 2013

Advokatnævnet fandt, at da en tidligere advokats titelbrug tidsmæssigt lå efter deponeringen af advokatbeskikkelsen, var nævnet ikke kompetent til at behandle klagen over den pågældendes brug af advokattitlen. Advokatnævnet afviste klagen, jf. retsplejelovens § 147 b, stk. 1, e.c.

Klage afvist som for sent indgivet, uanset at begge parter ønskede sagen behandlet

Kendelse af 30. september 2013

Advokatnævnet afviste en klage som for sent indgivet, uanset at begge parter ønskede sagen behandlet.

Klagefrist ikke overskredet, da det påklagede forhold bestod på tidspunktet for klagens indgivelse

Kendelse af 19. marts 2013

En advokat blev bedt om at fjerne et tinglyst udlæg efter indfrielse af gæld. Trods rykkere

fjernede advokaten ikke udlægget. Klagen blev indgivet mere end et år efter, at klager havde tilskrevet advokaten herom, men klagefristen var ikke overskredet, idet forholdet stadig bestod på tidspunktet for klagens indgivelse.

Kommune havde ikke tilstrækkelig retlig interesse i at klage

Kendelse af 10. december 2013

En kommune, der i medfør af lov om social service § 72, havde tilbudt en ung person gratis advokatbistand, havde ikke den fornødne retlige interesse i at klage over advokaten. Advokatnævnet bemærkede samtidig, at man, hvis man uden at besidde den fornødne retlige interesse i en klagesag, mener, at en advokat har tilsidesat god advokatskik, kan rette henvendelse til Advokatrådet. Advokatrådet, der i medfør af retsplejelovens § 143 fører tilsyn med advokater, har kompetence til at indklage en advokat for Advokatnævnet.

En advokat sendte først skriftlig opdrags- og prisoplysning, da denne havde udført salærbetinget arbejde i sagen – uenighed mellem parterne

Kendelse af 11. november 2013

Advokatnævnet afviste sagen, idet der mellem klagerne og advokaten var uenighed om, hvad der var blevet aftalt på det indledende møde. Spørgsmålet om, hvorvidt det i sagen opkrævede salær kunne anses for rimeligt forudsatte en stillingtagen til, om det på det indledende møde var blevet aftalt, at der skulle udarbejdes testamente

og ægtepagt, og der dermed var blevet etableret en aftale om bistand mellem parterne.

KLAGER VEDRØRENDE ADVOKATENS ADFÆRD

En advokat foretog i forbindelse med eget huskøb modregning i refusionssaldo uden sælgers samtykke

Kendelse af 7. oktober 2013

Advokatnævnet fandt, at en advokat ved at foretage modregning i refusionssaldo uden sælgers samtykke havde handlet i strid med god advokatskik. Uanset, at forholdet omhandlede advokatens eget huskøb, blev bedømmelsen af adfærden henført til retsplejelovens § 126, stk. 1, idet advokaten havde anvendt sin advokattitel i forbindelse med ejendomshandelen.

En virksomhedsansat advokat i inkassofirma skulle vurderes efter retsplejelovens § 126, stk. 4

Kendelse af 3. april 2013

Advokatnævnet fandt, at adfærden hos en advokat i et autoriseret inkassobureau skulle vurderes efter retsplejelovens § 126, stk. 4, og at advokaten konkret i sine ytringer ikke havde udvist en adfærd, der var uværdig for en advokat.

Ikke muligt at kræve salær hos klienten for arbejde omfattet af retshjælpsdækningen

Kendelse af 18. december 2013

I forbindelse med en retssag, der var en småsag, var der meddelt tilsagn om retshjælpsdækning efter de regler, som gælder for småsager. Advokaten afregnede over for klienten for bistand med sagens forberedelse. Retten besluttede at løfte sagen ud af småsagsprocessen, og retshjælpsforsikringsselskabet meddelte herefter tilsagn om retshjælpsdækning på almindelige vilkår. Advokatnævnet fandt, at advokaten herefter var forpligtet til alene at henholde sig til retshjælpsforsikringsselskabet også for det salær, som advokaten havde afkrævet klienten, mens sagen verserede som småsag. I forhold til adfærdsklagen fandt Advokatnævnet, at advokatens udtræden ikke var sket på en sådan måde, at klienten herved led risiko for retstab, og Advokatnævnet frifandt derfor advokaten.

Smøl og manglende varetagelse af klientens sag var en grov tilsidesættelse af god advokatskik

Kendelse af 3. oktober 2013

I forbindelse med en erstatningssag efter et færdselsuheld afgav Arbejdsskadestyrelsen en vejledende udtalelse den 17. juli 2008. Klienten ønskede sagen genvurderet i Arbejdsskadestyrelsen, og derfor blev der indhentet en ny erklæring fra en speciallæge, som forelå den 16. februar 2010. I en mail af 12. april 2010 spurgte klienten, om hans sag var sendt til Arbejdsskadestyrelsen, hvilket advokaten bekræftede i mail af 15. april 2010. Herefter rykkede klienten for status i sagen. Klienten opdagede via Arbejdsskadestyrel-

sens hjemmeside i marts 2011, at hans sag ikke var indsendt til Arbejdsskadestyrelsen. Advokaten sendte først den 6. april 2011 klientens sag til Arbejdsskadestyrelsen. Advokatnævnet fandt, at advokaten havde udvist smøl, og at hans manglende varetagelse af sagen var en grov tilsidesættelse af god advokatskik.

Ikke smøl i forbindelse med aflysning af udlæg

Kendelse af 11. november 2013

Nævnet fandt under hensyn til de konkrete omstændigheder i sagen, at en advokat havde fremmet en sag om aflysning af udlæg i ejendom behørigt, selv om sagsbehandlingen havde varet 42 dage.

Dårlig varetagelse af retssag førte til bortfald af salær på 25.000 kr.

Kendelse af 10. april 2013

En advokat burde under en retssag om mangler ved en ejendom have iværksat syn og skøn og undersøgt, om der var grundlag for at føre vidner. Advokaten indleverede desuden ikke påstandsdokument i sagen rettidigt, hvilket øgede omkostningerne til modparten. På denne baggrund fandtes advokatens arbejde at have været uden værdi for klienten, hvorfor salæret bortfaldt.

Manglende ankevejledning

Kendelse af 18. december 2013

Advokatnævnet fandt, at en advokat havde tilsidesat god advokatskik ved ikke at oplyse klienten om mulighederne for anke af byrettens dom.

Udtræden 3 uger før fristforløb

Kendelse af 3. september 2013

En advokat udtrådte af sag 3 uger før fristen for indlevering af protest mod modpartens proceskrift, velvidende at klager var bortrejst i perioden op til fristen for indlevering af protesten. Advokatnævnet frifandt advokaten, idet det ikke kunne bebrejdes advokaten, at klager valgte at rejse bort uden forinden at have afklaret, om retten ville udsætte fristen for indgivelse af protest.

Uberettiget tilbageholdelse af sagsakter som sikkerhed for salærkrav

Kendelse af 11. november 2013

Det var i strid med god advokatskik, at en advokat tilbageholdt klientens sagsakter som sikkerhed for sit salær, idet tilbageholdelsen ikke kunne ske, uden at klienten risikerede et retstab.

Ukendskab til retsregel samt spørgsmål om indbringelse af beslutning om offentliggørelse for domstolene

Advokatnævnets kendelse af 20. december 2012 – Retten i Aarhus' dom af 26. november 2013

Det er en fundamental forpligtelse for en advokat at gøre sig bekendt med al lovgivning, som kan have betydning for klientens sag.

Ukendskab til en retsregel inden for det retsområde, der blev rådgivet indenfor, var derfor en overtrædelse af god advokatskik. Det følger af formuleringen af lovbestemmelserne i retsplejelovens § 147 c, § 147 d og § 147 e og af lovens forarbejder, at Advokatnævnets offentliggørelse

af en kendelse efter retsplejelovens § 147 c, stk. 6, ikke har karakter af en sanktion, der kan indbringes for domstolene. Offentliggørelse af en kendelse er derimod en beslutning, som Advokatnævnet suverænt kan træffe.

Fremlæggelse af fortrolige oplysninger til brug for behandlingen af en klagesag i Advokatnævnet

Kendelse af 20. juni 2013

Advokatnævnet fandt, at en advokat ikke havde handlet i strid med god advokatskik ved i sit indlæg til sagens behandling ved nævnet at have fremlagt fortrolige oplysninger om klagers selskab. Advokatnævnet lagde herved vægt på, at advokaten må fremlægge materiale som led i sit forsvar i en klagesag, og at advokaten må indrømme et skøn i vurderingen af, hvilke sagsakter der synes relevante til oplysning af sagen.

Manglende orientering om adresse

Kendelse af 23. maj 2013

En advokat tilsidesatte god advokatskik ved ikke i overensstemmelse med vedtægten for Advokatsamfundet at have orienteret Advokatsamfundet om adresseændring.

En advokat hæftede for honorar til syns- og skønsmand

Kendelse af 23. april 2013

Advokatnævnet fandt, at en advokat som rekvirent af syn- og skønforretningen hæftede umiddelbart for honorar til skønsmanden, og

at advokaten, ved at forholde sig passiv over for skønsmandens begæring om betaling af faktura for honorar og ved ikke at sikre sig, at betaling kunne ske, havde tilsidesat god advokatskik.

En advokat undlod at forholde sig til indsigelser mod kravet i inkassosag

Kendelse af 20. juni 2013

Advokatnævnet fandt, at det var i strid med god advokatskik, at en advokat i en inkassosag undlod at forholde sig til debtors indsigelser fremsat direkte over for ham, idet han blot videre sendte kreditors bemærkninger til indsigelserne. Der var desuden uberettiget opkrævet inkassoomkostninger.

Politianmeldelse afgivet i pressen

Kendelse af 6. november 2013

En advokat indgav under et indslag i TV-avisen en politianmeldelse mod en anden advokat i forbindelse med en konkret tvist. Henset til, at politianmeldelsen fremstod udokumenteret sammenholdt med, at indgivelsen skete i et indslag i TV-avisen, fandt Advokatnævnet, at advokaten groft havde tilsidesat god advokatskik.

Ytringer i et brev til modpartens advokat var ikke i strid med god advokatskik

Kendelse af 16. december 2013

I et brev til modpartens advokat vedrørende en konkret tvist havde en advokat blandt andet anført: "Hvis Deres fremgangsmåde er et forsøg på at imponere Deres omgivelser, må De være blevet

slem skuffet. I hvert fald imponerer De ikke mig – ej heller i denne sag." Advokatnævnet fandt, at formuleringen i brevet lå inden for grænsen af den faglige kritik, som advokater i forbindelse med en konkret tvist kan tillade sig at udtrykke over for hinanden, og Advokatnævnet fandt på den baggrund, at advokaten ikke havde tilsidesat god advokatskik (dissens fra to medlemmer).

Ytring om modpartens mulige strafbare forhold udbredt til bredere kreds

Kendelse af 9. december 2013

En advokat havde i et brev til sin klients modpart, som var direktør, anført, at direktørens oplysninger om nogle hæftelsesforhold i en tvist om et entrepriseforhold tangerede skyldnersvig. Advokaten henviste til og citerede straffelovens § 283 og tog på sin klients vegne forbehold for at

anmelde forholdet til politiet. Advokaten sendte kopi af brevet til en kurator for et andet selskab samt til to underentreprenører. Advokatnævnet fandt, at advokaten ved at have udbredt sit synspunkt om mulig overtrædelse af straffeloven på denne måde til en bredere kreds var gået videre, end en berettiget varetagelse af hans klients interesser tilsagde, hvorved god advokatskik var tilsidesat.

Ytringer om modpartens seksuelle krænkelser af datter

Kendelse af 12. november 2013

Advokatnævnet frifandt en advokat for under en samværssag at være fremkommet med ytringer om modpartens seksuelle krænkelser af parternes datter, idet nævnet fandt, at ytringerne var en gengivelse af klientens synspunkter, ligesom ytringerne med rimelighed kunne siges at understøtte klientens påstand og anbringender i retssagen.

Ytring om modpartens svigagtige dispositioner

Kendelse af 4. november 2013

En advokat, der i en retssag repræsenterede en række sagsøgte investorer, havde i sin duplik bl.a. anført, at sagsøger, som var en bank, havde opnået samarbejdet med de sagsøgte på grund af vildledende og urigtige oplysninger, og at der havde været bevidst svigagtige dispositioner fra sagsøgers daglige ledelse. Advokatnævnet frifandt advokaten under henvisning til, at en advokat under en retssag har ganske vide grænser for at

fremkomme med ytringer om advokatens og klientens opfattelse af sagens faktiske og retlige omstændigheder, hvis disse ytringer med rimelighed kan siges at understøtte klientens påstande om anbringender i sagen.

Forsvarsadvokats ytringer om forurettet i proceduren ikke i strid med god advokatskik

Kendelse af 29. oktober 2013

En advokat, som var forsvarer for tiltalte i en straffesag, udtalte sig i sin procedure om forurettedes og dennes families forhold, hvilket efterfølgende blev gengivet i pressen. Advokatnævnet frifandt advokaten under henvisning til, at en advokat under en retssag har vide grænser for at fremkomme med ytringer om advokatens og klientens opfattelse af de retlige og faktiske omstændigheder i sagen, hvis disse ytringer med rimelighed kan siges at understøtte klientens påstande og anbringender i sagen.

Hånlige og nedladende ytringer om modparten fremsat i forbindelse med anke af en dom

Kendelse af 18. september 2013

En advokat havde i forbindelse med anke af en dom fra byretten fremsat en række hånlige og nedladende ytringer om sin klients modpart Z, som f.eks.: “*Det er Deres gode ret at anke og tabe sagen i landsretten. Jeg ser frem til Deres udgydelser, der jo har stor underholdningsværdi.*” I sit svarskrift til Advokatnævnet anførte advokaten blandt andet: “*Z er rablende vanvittig. [...] Manden lider af galopperende storbedsvanvid [...].*” Advokatnæv-

net bemærkede i sin afgørelse, at der i civile sager gælder ret vide grænser for advokaters ytringsfrihed, men at advokaten ved sine ytringer om Z, herunder også i forbindelse med sagens forberedelse for Advokatnævnet, klart havde overskredet grænserne for, hvad der er acceptabelt, hvorfor god advokatskik var tilsidesat.

Ytring om en anden advokats arbejde og salærberegning fremsat i medierne

Kendelse af 20. juni 2013

En advokat havde i TV og i en artikel bragt i et dagblad kritiseret advokat X's arbejde og salærberegning ved blandt andet at have udtalt: “*Den strategi, der er anvendt fra advokat X' side, er der ingen andre [...], der ville følge.*” “*Det er ikke klog administration kun at sætte sin formue i én aktietype*” og “*Jeg er da ked af, hvis man får et stort honorar for at gøre et dårligt stykke arbejde.*” Henset til, at ytringerne var en del af en længerevarende offentlig debat, hvor også advokat X havde haft mulighed for at udtale sig, fandt Advokatnævnet, at advokatens ytringer ikke var i strid med god advokatskik.

Ej i strid med god advokatskik at sælgers advokat opkrævede salær hos køber i ejendomsandel

Kendelse af 29. maj 2013

Sælgers advokat befandt sig ikke i interessekonflikt ved i et seriesalg at opkræve salær hos køber for ekspeditioner i forbindelse med handelen. Advokatnævnet lagde bl.a. vægt på, at det salær,

som blev opkrævet hos køber, alene vedrørte bi-stand af ekspeditions-mæssig karakter, og at køber var opfordret til om ønsket at søge rådgivning i sagen hos egen advokat.

Interessekonflikt ved jobskifte

Kendelse af 10. november 2011 – Østre Landsrets dom af 13. december 2013

Østre Landsret fandt ligesom Advokatnævnet, at en advokat havde tilsidesat god advokatskik ved at repræsentere en totalentreprenør i sager mod en bygherre, der tidligere havde været repræsenteret af advokat A, før advokat A blev ansat i den afdeling af et advokatfirma, som advokaten var partneransvarlig for. Østre Landsret pålagde ikke advokaten en sanktion.

Interessekonflikt ved repræsentation af hovedanpartshaver og anpartsselskab

Kendelse af 20. december 2013

Et advokatfirma bistod A ved stiftelse af et anpartsselskab, i hvilken forbindelse der bl.a. blev udarbejdet udkast til anpartshaveroverenskomst mellem A (majoritetsanpartshaver) og B (minoritetsanpartshaver), ligesom advokatfirmaet bistod A og B med etablering af holdingselskaber m.v. Der opstod herefter væsentlige uoverensstemmelser mellem A og B, hvorefter advokatfirmaet på vegne af selskabet opsgavde og senere bortviste B fra dennes stilling i selskabet. Advokatnævnet fandt (dissens), at advokaterne, ved først at have fremstået som fælles rådgivere for begge anpartshavere og ved efterfølgende at have bistået A og

anpartsselskabet i forhold, hvor B var modpart, havde befundet sig i en interessekonflikt.

Frakendelse grundet manglende ansvarsforsikring og garanti

Kendelse af 1. marts 2013

En advokat havde undladt at tegne en ansvarsforsikring og stille en garanti. Advokatnævnet udtalte, at overholdelse af reglerne om ansvarsforsikring og garanti er en grundlæggende forudsætning for at drive advokatvirksomhed på forsvarlig vis, og Advokatnævnet frakendte advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre.

KLAGER VEDRØRENDE SALÆR – HERUNDER MANGLENDE PRISOPLYSNING

Om klagefristen for salærklager, når der under sagen skiftes advokat

Kendelse af 19. september 2013

En andelsboligforening anlagde voldgiftssag mod en entreprenør. Sagen forløb over flere år, og den advokat, som bistod andelsboligforeningen i begyndelsen, afviklede sin advokatforretning for at gå på pension. Sagen blev herefter overdraget til en advokat på et andet advokatkontor. Under disse omstændigheder fandt Advokatnævnet, at fristen for en klage over den første advokats salær måtte regnes fra dennes slutafregning af sagen.

Honorar for bestyrelsesarbejde

Kendelse af 19. september 2013

Advokatnævnet godkendte en advokats salær for eget bestyrelsesarbejde, idet nævnet lagde til grund, at advokaten havde haft et ikke ubetydeligt tidsforbrug forbundet med forberedelsen til hvervet som bestyrelsesmedlem.

En advokat havde ikke informeret klageren om, at deres forespørgsel på et testamente ville koste noget

Kendelse af 27. november 2013

Advokatnævnet vurderede, at det ikke havde været muligt for en advokat forud for det indledende møde i juli 2012 at give en skriftlig prisoplysning, idet advokaten på dette tidspunkt ikke havde de oplysninger om sagen og den ønskede bistand, som skulle danne grundlag for udfærdigelsen af en skriftlig prisoplysning. Advokatnævnet fandt, at advokaten ved først at afgive skriftlig prisoplysning i august 2012, hvor denne allerede havde udført det salærbetingsarbejde, havde tilsidesat god advokatskik (dissens).

En advokat havde ikke tilsidesat god advokatskik ved ikke at have givet prisoplysning forud for et indledende møde. Advokatens salær på 5.000 kr. inkl. moms var ligeledes rimeligt

Kendelse af 22. november 2013

Advokatnævnet vurderede, at det ikke havde været muligt for en advokat forud for det indledende møde at give en skriftlig prisoplysning, idet advokaten på dette tidspunkt ikke havde de

oplysninger om sagen og den ønskede bistand, som skulle danne grundlag for udfærdigelsen af en skriftlig prisoplysning. På denne baggrund frifandt Advokatnævnet advokaten. For så vidt

angik salæret måtte klageren – uanset at der ikke inden mødet forelå en skriftlig opdrags- og prisoplysning – have forventet, at han ved at afholde møde med advokaten havde indledt et salærbe-

tinget samarbejde. Advokatnævnet fandt, at et salær på 5.000 kr. inkl. moms for et møde af to timers varighed ikke kunne anses for urimeligt (dissens vedrørende salærets størrelse).

En advokat havde ikke givet skriftlig prisoplysning, inden det salærbetingede arbejde blev udført

Kendelse af 11. november 2013

Henset til klagers forklaring om baggrunden for henvendelsen til den indklagede advokat og det efterfølgende forløb i sagen vurderede Advokatnævnet, at den indklagede advokat ikke havde godtgjort, at der var indgået en aftale med klageren om advokatbistand, uanset at klageren ikke havde reageret på den indklagede advokats ordrebekræftelse. Advokatnævnet fandt på denne baggrund, at den indklagede advokat ikke var berettiget til salær for det indledende møde, hvorfor advokatens salær bortfaldt. Advokatnævnet fandt ikke, at den indklagede advokat havde tilsidesat god advokatskik ved at opkræve salær i sagen. Advokatnævnet frifandt derfor advokaten.

Oplysning om salærtakster på hjemmeside var bindende i erhvervs-sag, hvor der ikke var givet yderligere prisoplysning

Kendelse af 31. oktober 2013

Oplysninger på advokatfirmaets hjemmeside om salærtakster – uanset at der ikke er tale om formelle prisoplysninger – gav klienter en forventning om, at bistand blev afregnet efter medgået tid og til salærtakster inden for det spektrum, der

var angivet på hjemmesiden. Salæret blev derfor nedsat i overensstemmelse med de på hjemmesiden oplyste salærtakster.

Prisoplysning var ikke fyldestgørende, da advokaten ikke havde oplyst, med hvilken timesats hans salær, som ikke kunne fastsættes på forhånd, ville blive beregnet.

Kendelse af 23. september 2013

Da advokaten ikke havde givet en fyldestgørende prisoplysning ved ikke at have oplyst, med hvilken timesats hans salær, som ikke kunne fastsættes på forhånd, ville blive beregnet, fandt nævnet, at det påhvilede advokaten at godtgøre, at der var udført arbejde, som var aftalt med klienten, og at salæret var rimeligt i forhold til det aftalte udførte arbejde og klientens berettigede forventninger. Advokatnævnet godkendte det opkrævede salær på 3.125 kr. inkl. moms.

En advokat var ikke berettiget til højere salær end angivet i avisannonce

Kendelse af 27. februar 2013

En advokat havde i en avis annonceret med "Skødeekspedition (spørg mægleren)..... alt inkl. kr. 3.500". Prisen var ifølge annoncen inklusive moms. Advokaten bistod klager i forbindelse med køb af et sommerhus, herunder gennemgang af købsaftale, godkendelse, udfærdigelse og tinglysning af digitalt skøde. Da advokaten ikke havde givet skriftlig prisoplysning, havde klager, som var forbruger, en forventning om, at salæret alene byggede på den omtalte avisannonce, hvori

der ikke var taget forbehold for højere salær i enkeltsager. Advokatnævnet fandt på denne baggrund, at advokaten ikke var berettiget til salær ud over 3.500 kr. inkl. moms.

Særskilt opkrævet beløb for sagens journalisering

Kendelse af 20. december 2013

Advokatnævnet fandt, at et beløb på 312,50 kr. inkl. moms, der var opkrævet i journaliseringsgebyr skulle bortfalde, idet udgifter til bl.a. journalisering er en naturlig og nødvendig del af en advokats kontorhold, som en klient må kunne forvente, er indeholdt i advokatens salær, uanset om klienten i forvejen er underrettet om gebyret og størrelsen heraf.

Særskilt opkrævet beløb for porto og kopiering

Kendelse af 20. december 2013

Advokatnævnet fandt, at et beløb på 2.660 kr. ekskl. moms, der var opkrævet for porto og kopiering skulle bortfalde, idet disse udgifter er omfattet af udgifter til almindeligt kontorhold, som en klient må kunne forvente, er indeholdt i advokatens salær, medmindre sagens karakter gør det påkrævet at afholde ekstraordinære udgifter til disse poster.

Særskilt opkrævet beløb for sagens oprettelse, porto og kopiering samt sekretærtid

Kendelse af 20. december 2013

Advokatnævnet fandt, at et beløb på 937,50 kr. inkl. moms, der var opkrævet for sagsoprettelse,

porto og kopiering skulle bortfalde, idet disse udgifter er omfattet af udgifter til almindeligt kontorhold, som en klient må kunne forvente, er indeholdt i advokatens salær. For så vidt angår den særskilte afregning for porto og kopiering fremgik det ikke, hvad der i sagen havde begrundet disse udgifter eller beregningsprincipperne herfor. Advokatnævnet fandt endvidere på baggrund af sagens karakter og beskrivelsen af sekretærens arbejdsopgaver, at den tid, som sekretæren havde brugt på arbejdet, ikke kunne danne grundlag for en særskilt afregning, men burde være omfattet af advokatens salær.

Særskilt opkrævet beløb for sekretærtid

Kendelse af 20. december 2013

På baggrund af sagens karakter og karakteren af det arbejde, som sekretæren havde udført, fandt Advokatnævnet, at der var tale om sædvanligt sekretærarbejde og ikke selvstændig sagsbehandling, og afregningen af dette arbejde burde således være omfattet af advokatens salær.

Særskilt opkrævet beløb for sagens oprettelse, porto og kopi

Kendelse af 3. april 2013

Advokatnævnet fandt, at et beløb på 562,50 kr. inkl. moms, der var opkrævet som "Honorar for sagens oprettelse, porto og kopi" skulle bortfalde, idet det ikke nærmere fremgik, hvad der i sagen havde begrundet disse udgifter. Det samlede salær blev derfor nedsat med dette beløb.

Bilag 1

Uddrag af retsplejelovens regler om behandling af klager over advokater

§ 126. En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Stk. 2. En advokat må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Stk. 3. En advokat skal medvirke til, at en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten, kan deltage i den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling, jf. § 119, stk. 2, nr. 5. Advokaten skal afholde udgifterne til den teoretiske grunduddannelse, eksamen og praktiske prøve i retssagsbehandling.

Stk. 4. En advokat må ikke uden for sin advo-

katvirksomhed i forretningsforhold eller i andre forhold af økonomisk art udvise en adfærd, der er uværdig for en advokat.

Stk. 5. Enhver advokat og advokatfuldmægtig skal løbende deltage i efteruddannelse af betydning for advokaterhvervet. En advokat skal afholde udgifterne hertil for en fuldmægtig, der er autoriseret hos advokaten. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 127. Advokatsamfundet udarbejder regler om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler, sikkerhed mod økonomisk ansvar, som kan pådrages under udøvelse af advokatvirksomhed, og meddelelse af alle fornødne regnskabsmæssige og økonomiske oplysninger til Advokatsamfundet samt regler om iværksættelse af de fornødne kontrolforanstaltninger. Reglerne skal godkendes af justitsministeren.

§ 127 a. §§ 125-127 gælder også for advokatselskaber.

Stk. 2. § 126, stk. 1, 2 og 4, samt § 127 gælder også for de ansatte i et advokatselskab, som ejer aktier eller anparter i advokatselskabet, jf. § 124 c, stk. 1, nr. 2.

KAPITEL 15

§ 144. Advokatsamfundet opretter et Advokatnævn. Advokatnævnet består af en formand og 2 næstformænd, der alle skal være dommere, samt af 18 andre medlemmer. Formanden og næstformændene udpeges af Højesterets præsident. Af de øvrige medlemmer vælges 9 af Advokatsamfundet blandt advokater, der ikke er medlemmer af Advokatrådet, og 9, der ikke må være advokater, udpeges af justitsministeren. Justitsministerens udpegning af medlemmer og stedfortrædere

herfor sker efter indstilling fra sådanne myndigheder, organisationer og lign., således at det sikres, at der til nævnet udpeges medlemmer og stedfortrædere herfor, der har kendskab til både private klienters, erhvervsklienters og offentlige klienters interesser. Medlemmer og stedfortrædere herfor udpeges for en periode af 6 år. Der er ikke mulighed for genudpegning.

Stk. 2. Ved nævnets behandling af en sag skal deltage et eller flere medlemmer af formandskabet, et eller flere af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og et antal advokater, der svarer til antallet af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren.

Stk. 3. Advokatnævnet kan ved sagernes forberedelse lade sig bistå af advokatkredsens bestyrelser.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om Advokatnævnets virksomhed, herunder om nævnets virksomhed i afdelinger. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om betaling af udgifter til honorarer m.v. til advokater, der udpeges som anklager, forsvarer eller til at varetage klagerens interesser i disciplinærsager.

§ 145. Ved behandlingen af sager, hvor kredsbestyrelserne skal bistå Advokatnævnet, tiltrædes bestyrelserne hver af et medlem, der ikke er advokat. Virker en kredsbestyrelse i flere afdelinger, tiltrædes kredsbestyrelsen dog af ét medlem for hver afdeling. Disse medlemmer og stedfortræ-

dere herfor udpeges af justitsministeren for 4 år ad gangen efter indstilling fra KL (Kommunernes Landsforening). Justitsministeren kan fastsætte regler om indstilling fra kommuner, der ikke er medlemmer af KL (Kommunernes Landsforening).

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kredsbestyrelsernes behandling af sager, hvor de skal bistå Advokatnævnet, samt kredsbestyrelsernes afholdelse af de samtaler, som er nævnt i § 143, stk. 3.

§ 145 a. Advokatnævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Beretningen trykkes og offentliggøres.

KAPITEL 15 A

Salærklager

§ 146. Klager over vederlag, som en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har forlangt for sit arbejde, kan af den, som har retlig interesse heri, indbringes for Advokatnævnet. Nævnet kan godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Klager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med kravet om ve-

derlag. Fristen regnes fra den endelige afregning af den pågældende sag. Advokatnævnet kan behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Stk. 3. Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 147 a. Så længe en sag behandles af Advokatnævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, der er omfattet af klagen. Når Advokatnævnet har truffet afgørelse, kan hver af parterne indbringe sagen for domstolene.

KAPITEL 15 B

Disciplinærsager

§ 147 b. Klager over, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller af forskrifter fastsat i medfør af denne lov, kan indbringes for Advokatnævnet.

Stk. 2. Klager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Nævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet senere, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

Stk. 3. Advokatnævnet kan afvise at behandle klager fra personer, der ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår, samt klager, der på forhånd må skønnes åbenbart grundløse.

Stk. 4. Advokatnævnet kan lade parter og vidner afhøre ved byretten på det sted, hvor de bor.

§ 147 c. Finder Advokatnævnet, at en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, har tilsidesat pligter, der følger af denne lov eller forskrifter fastsat i medfør af loven, kan nævnet tildele advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en irettesættelse eller pålægge vedkommende eller selskabet en bøde på indtil 300.000 kr.

Stk. 2. Advokatnævnet kan under anvendelse af tvangsbøder pålægge en advokat, et advokatselskab eller en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, at opfylde en forpligtelse som nævnt i stk. 1. Nævnet kan endvidere, hvis det skønnes fornødent, fratage advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, en sag og lade en anden af klienten godkendt advokat eller person, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, færdiggøre den.

Stk. 3. Har en advokat gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, kan Advokatnævnet frakende advokaten retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at udøve advokatvirksomhed. Frakendelsen kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre. Bestemmelsen i § 142 gælder tilsvarende.

Stk. 4. Har en af de personer, der er nævnt i § 124 c, stk. 1, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af de regler, som regulerer advokaterhvervet, og de udviste forhold giver grund til at antage, at den pågældende ikke for fremtiden vil overholde disse regler, kan Advokatnævnet frakende vedkommende retten til at udføre sager eller forretninger af nærmere angiven karakter eller retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab. Frakendelse kan ske i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre.

Stk. 5. Nævnets afgørelser, der ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og fristen herfor.

Stk. 6. Advokatnævnet sender meddelelse om en afgørelse til klageren, advokaten, advokatselska-

bet, personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, Advokatrådet og Justitsministeriet. Nævnet kan offentliggøre afgørelsen.

§ 147 d. Advokatnævnets afgørelse efter § 147 c, stk. 1 og 2, kan indbringes for retten af advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab. Retten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. Indbringelse skal ske inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagsanlæg har opsættende virkning for så vidt angår afgørelser, der er truffet i medfør af § 147 c, stk. 1. Stk. 3. Afgørelsen indbringes ved, at advokaten, advokatselskabet eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, anlægger sag mod Advokatnævnet i den borgerlige retsplejes former. Sagen anlægges ved den ret, i hvis kreds advokaten eller advokatselskabet har kontor.

§ 147 e. Advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, kan forlange en afgørelse efter § 147 c, stk. 3 eller stk. 4, indbragt for retten. Retten kan stadfæste, ophæve eller ændre afgørelsen.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg skal fremsættes

over for justitsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Justitsministeren anlægger herefter sag i den borgerlige retsplejes former mod advokaten eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

Stk. 3. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan, hvis Advokatnævnet har frakendt advokaten retten til at udøve advokatvirksomhed eller personen, der i medfør af § 124 c, stk. 1, nr. 2, ejer aktier eller anparter i et advokatselskab, retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve sådan virksomhed, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 147 f. Advokatnævnet kan til enhver tid ophæve en frakendelse efter § 147 c, stk. 3 og 4.

Stk. 2. Er frakendelsen sket indtil videre, og afslår Advokatnævnet en ansøgning om ophævelse af frakendelsen, kan den pågældende forlange spørgsmålet indbragt for retten, såfremt der er forløbet 5 år efter frakendelsen. Sagen anlægges af justitsministeren i den borgerlige retsplejes former. Godkender retten Advokatnævnets afgørelse, kan spørgsmålet først på ny indbringes for retten efter 2 års forløb.

Bilag 2

Bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets virksomhed m.v.

KAPITEL 1

Advokatnævnet

§ 1. Advokatnævnet har til opgave at behandle klager over, at en advokat har tilsidesat god advokatskik (disciplinærsager), klager, der vedrører det vederlag, som en advokat har forlangt for sit arbejde (salærklager), og sager om ophævelse af en frakendelse efter retsplejelovens § 147 f.

Stk. 2. Reglerne i denne bekendtgørelse finder tilsvarende anvendelse ved klager over advokatselskaber og klager over personer, der er nævnt i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2, og som ejer aktier eller anparter i et advokatselskab.

§ 2. Advokatnævnet kan virke samlet eller i afdelinger.

Stk. 2. Hver afdeling består af 7 medlemmer.

§ 3. Advokatnævnets formand fordele sagerne mellem det samlede nævn og afdelingerne.

Stk. 2. Sager af principiel karakter, sager, hvor der kan opstå spørgsmål om frakendelse efter retsplejelovens § 147 c, stk. 3 eller 4, og sager om ophævelse af en frakendelse efter retsplejelovens § 147 f, skal så vidt muligt behandles af det samlede nævn.

§ 4. Det samlede Advokatnævn er beslutningsdygtigt, når mindst 11 medlemmer er til stede, heraf 1 medlem af formandskabet, 5 af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og 5 af de medlemmer, der er valgt af Advokatsamfundet.

Stk. 2. En afdeling er beslutningsdygtig, når mindst 3 medlemmer eller stedfortrædere er til stede, heraf 1 medlem af formandskabet, 1 af de medlemmer, der er udpeget af justitsministeren, og 1 af de medlemmer, der er valgt af Advokatsamfundet.

Stk. 3. Vedkommende formand træffer afgørelse om, hvorvidt der ved et medlems forfald skal indkaldes en stedfortræder.

§ 5. Meddelelser til Advokatnævnet kan sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med digital signatur.

§ 6. Advokatnævnet fastsætter en forretningsorden, der bl.a. indeholder nærmere frister for sagsbehandlingskridt og en målsætning for, hvor

lang sagsbehandlingstiden samlet set bør være.

§ 7. Advokatnævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Nævnet offentliggør beretningen på sin hjemmeside.

KAPITEL 2

Kredsbestyrelserne

§ 8. Advokatkredsens bestyrelser (kredsbestyrelserne) kan bistå Advokatnævnet ved behandling af klager over advokater.

§ 9. Ved behandlingen af klager tiltrædes kredsbestyrelsen af et medlem, der er udpeget af justitsministeren. Kredsbestyrelsen kan virke samlet eller i afdelinger. En afdeling ledes af enten kredsbestyrelsens formand eller næstformand.

§ 10. Kredsbestyrelsen eller en afdeling af kredsbestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst 2/3 af medlemmerne af kredsbestyrelsen eller afdelingen, herunder det medlem, der er udpeget af justitsministeren, er til stede.

§ 11. Kredsbestyrelsen behandler sagerne på møder eller på skriftligt eller elektronisk grundlag. Der afholdes møde på de af kredsbestyrelsen

vedtagne mødedage, eller når vedkommende formand bestemmer det.

§ 12. Advokatnævnets formandskab fastsætter en frist for kredsbestyrelsens behandling af sagen.

§ 13. Kredsbestyrelsens møder er ikke offentlige.

§ 14. Kredsbestyrelserne kan afgive en skriftlig indstilling, der skal være ledsaget af en begrundelse.

Stk. 2. En indstilling skal efter mindretallets begæring indeholde oplysninger om mindretallets indstilling, dog uden angivelse af vedkommende medlemmers navne.

KAPITEL 3

Inhabilitet

§ 15. Intet medlem af Advokatnævnet eller kredsbestyrelsen må deltage i behandlingen af en sag, hvis

- 1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
- 2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i side-linjen så nær som søskendebørn eller andre nær-

stående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald, eller

4) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Stk. 2. Ethvert medlem skal straks underrette nævnets eller kredsbestyrelsens formand, hvis der foreligger forhold som nævnt i stk. 1. Nævnet eller kredsbestyrelsen træffer den endelige administrative afgørelse af, om et medlem kan deltage i en sags behandling. I behandlingen og afgørelsen af dette spørgsmål deltager det pågældende medlem ikke.

KAPITEL 4

Indbringelse af sager for Advokatnævnet

§ 16. Enhver, der har en retlig interesse heri, kan indbringe en sag for Advokatnævnet. Endvidere kan Advokatrådet indbringe en sag for nævnet.

Stk. 2. Skønnes en sag, der er indbragt for nævnet, at kunne medføre frakendelse efter retspleje-

lovens § 147 c, stk. 3 og 4, kan sagen forelægges Advokatrådet til afgørelse af, om Advokatrådet vil indtræde i sagen.

§ 17. Advokatnævnet kan efter indstilling fra vedkommende formand afvise en klage fra en person, der ikke har retlig interesse i det forhold, klagen angår. Det samme gælder en klage, der efter dens beskaffenhed ikke kan påkendes af nævnet.

Stk. 2. Advokatnævnet kan efter indstilling fra vedkommende formand afvise en klage, der skønnes åbenbart grundløs. Ethvert nævnsmedlem kan anmode om realitetsbehandling af sagen.

§ 18. Advokatnævnets sekretariat vejleder om reglerne for nævnets behandling af klager.

Stk. 2. Fristen for at indgive klage er et år. Ved klager over en advokats adfærd regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Ved klager over en advokats salær regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren er blevet bekendt med den endelige afregning i den pågældende sag.

Stk. 3. Advokatnævnet kan behandle en klage, der er indgivet for sent, når fristoverskridelsen findes rimeligt begrundet.

KAPITEL 5

Klagesagens forberedelse

§ 19. Advokatnævnets sekretariatsopgaver varetages af Advokatsamfundets sekretariat.

Stk. 2. Nævnet udarbejder en vejledning for behandling af sager med personligt fremmøde og en vejledning for sager om frakendelse. Vejledningerne offentliggøres på nævnets hjemmeside.

§ 20. Sekretariatet bistår Advokatnævnet ved forberedelse af salær- og adfærdsklager.

Stk. 2. Sekretariatet sørger for, at de nødvendige oplysninger til sagens behandling foreligger, og at de nødvendige undersøgelser er foretaget.

Stk. 3. Sekretariatet kan i en sag, der skønnes at blive afvist af nævnet i henhold til § 15, undlade at anmode advokaten om en udtalelse og forelægge sagen for vedkommende formand, der herefter kan indstille til nævnet, at klagen afvises.

§ 21. Sekretariatet kan forelægge sagen for en eller flere kredsbestyrelser.

Stk. 2. Hvis sagen skønnes egnet hertil, kan sekretariatet opfordre parterne til at søge sagen forliget.

§ 22. Advokater er forpligtede til at forsyne Advokatnævnet med dokumenter og oplysninger,

som nævnet finder er af betydning for afgørelsen af en sag. Advokater er forpligtede til at fremkomme med udtalelser og at give møde for nævnet for at afgive forklaring om forhold, som nævnet finder er af betydning for afgørelsen af sagen. Stk. 2. Advokatens forpligtelse efter stk. 1 begrænses i overensstemmelse med retsplejelovens regler om vidnefritagelse.

§ 23. Når Advokatrådet indgiver klage, kan rådet udpege en advokat til at virke som anklager.

Stk. 2. I sager, hvor der kan opstå spørgsmål om at frakende en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 3 eller frakende en af de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2 nævnte personer retten til at eje aktier eller anparter i et advokatselskab, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 4, udpeger Advokatnævnet en forsvarer, såfremt den indklagede ikke selv har valgt en sådan.

Stk. 3. I andre disciplinærsager kan nævnet udpege en forsvarer.

Stk. 4. Advokatnævnet kan udpege en advokat til at varetage klagerens interesser, når der findes at være behov herfor.

Stk. 5. Udgifterne til honorarer m.v. til advokater udpeget i medfør af stk. 1-4 fastsættes af nævnet og afholdes af Advokatsamfundet. Advokatnævnet kan dog i de stk. 2 nævnte sager beslutte, at hele eller en del af udgifterne til den udpegede

forsvarer skal afholdes af den, for hvem forsvareren er udpeget.

§ 24. Vedkommende formand kan bestemme, at parter eller vidner skal afhøres ved byretten på det sted, hvor de bor.

KAPITEL 6

Sagens afgørelse

§ 25. Advokatnævnet behandler sagerne i møder, på skriftligt grundlag eller elektronisk.

Stk. 2. Vedkommende formand kan af egen drift, eller efter anmodning fra sagens parter, indkalde sagens parter til at give møde for nævnet og afgive forklaring. Nævnet fastsætter tidspunktet herfor.

Stk. 3. I disciplinærsager har parterne ret til at give møde for nævnet.

Stk. 4. Vedkommende formand kan tillade, at andre personer indkaldes for at afgive forklaring for nævnet.

§ 26. Advokatnævnets møder er ikke offentlige.

Stk. 2. I en disciplinærsag kan den indklagede advokat kræve, at offentligheden får adgang til at overvære sagens behandling, i det omfang dette ikke vil kunne tilføje nogen unødigt krænkel-

Nævnet kan endvidere tillade adgang for offentligheden, når en sag findes at have offentlig interesse, og offentlighedens adgang ikke vil kunne tilføje nogen en unødigt krænkel. Nævnets vøtering er ikke offentlig.

§ 27. Advokatnævnets afgørelser træffes ved simpelt flertal. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

§ 28. Advokatnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Advokatnævnets afgørelse i disciplinærsager kan af vedkommende advokat indbringes eller begæres indbragt for retten i overensstemmelse med retsplejelovens § 147 d og § 147 e.

§ 29. Advokatnævnets afgørelser skal være skriftlige og ledsaget af en begrundelse.

Stk. 2. En afgørelse skal indeholde oplysninger om en eventuel dissens under afstemningen, dog uden angivelse af vedkommende medlemmers navne. Samtidig angives stemmefordelingen.

Stk. 3. Nævnets afgørelser i disciplinærsager skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse og fristen herfor.

Stk. 4. Nævnets afgørelse sendes til sagens parter og Advokatrådet. Nævnets afgørelse i disciplinærsager sendes endvidere til Justitsministeriet.

§ 30. Advokatnævnet kan på begæring beslutte at genoptage behandlingen af en klage, hvis særlige grunde taler herfor, herunder særligt hvis der fremkommer nye, væsentlige oplysninger, der forventes at kunne føre til et andet resultat.

KAPITEL 7

Ikrafttræden

§ 31. Bekendtgørelsen træder i kraft den 24. januar 2008.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 284 af 22. juni 1983 om advokatredsens bestyrelses behandling af klager over advokaters vederlag og om bistand til advokatnævnet og bekendtgørelse nr. 188 af 21. marts 2002 om Advokatnævnets virksomhed.

KAPITEL 8

Overgangsregler

§ 32. Klager over vederlag, som en advokat har forlangt for sit arbejde, der er indgivet inden bekendtgørelsen træder i kraft, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Bilag 3

Forretningsorden for Advokatnævnet

Klagernes forberedelse

§ 1. Advokatnævnets sekretariat forbereder klagesager for nævnet og besvarer skriftlige, telefoniske og personlige henvendelser til nævnet.

Stk. 2. Sekretariatet udarbejder klageskemaer og vejledning til brug for indgivelse af klager og sikrer, at klager kan indgives elektronisk via nævnets hjemmeside.

Stk. 3. Sekretariatet vejleder om reglerne for behandling af klager.

§ 2. Sekretariatet sørger for, at de nødvendige oplysninger til sagens behandling foreligger, og at de nødvendige undersøgelser er foretaget.

Stk. 2. Sekretariatet fastsætter en frist på 15 arbejdsdage for advokatens bemærkninger til klagen. Herudover giver sekretariatet parterne en frist på 10 arbejdsdage for yderligere bemærkninger til sagen. Fristerne kan kun fraviges, hvis særlige grunde taler herfor, herunder partens sygdom, planlagt ferie eller ved særlig komplicerede sager.

Stk. 3. Undlader en part at fremkomme med udtalelse inden for fristen, kan nævnet afgøre sagen på det foreliggende grundlag. Vedkommende formand kan bestemme, at sagens forberedelse afsluttes.

Stk. 4. Sekretariatet sørger for, at parterne får kendskab til oplysninger fra modparten, når disse må anses af betydning for sagens afgørelse, medmindre dette findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige eller private interesser.

§ 3. Sekretariatet afslutter sagen, hvis klageren frafalder klagen.

Forhåndsafvisninger

§ 4. Sager, som kan afvises efter nævnsbekendtgørelsens § 17, sendes efter indstilling fra et medlem af formandskabet til et medlem, der er udpeget af justitsministeren, og et medlem, der er advokat. Behandlingen kan ske på skriftligt grundlag.

Stk. 2. Såfremt disse medlemmer er enige i indstillingen om afvisning, afvises klagen. Meddelelsen til parterne om afvisning sker med brev. Brevet skal indeholde en henvisning til retsplejelovens og bekendtgørelsens regler. Brevet vedlægges en kopi af reglerne.

Nævnsbehandling

§ 5. Sekretariatet udarbejder forslag til nævnets afgørelser.

Stk. 2. Sekretariatet eller nævnet kan forelægge udkast til kendelse for en eller flere kredsbesty-

relser. Nævnets formand fastsætter en frist for kredsbestyrelsens afgivelse af indstilling.

§ 6. Nævnet holder møder på de dage, som nævnet har vedtaget, eller når vedkommende formand beslutter det. Sekretariatet udarbejder kort mødereferat med gengivelse af afgørelsernes resultat. Referatet sendes til nævnets medlemmer med henblik på godkendelse på det efterfølgende nævnsmøde.

§ 7. Efter afslutning af forberedelsen, herunder eventuel forelæggelse for kredsbestyrelse, sender sekretariatet udkast til afgørelse med de relevante bilag til de nævnsmedlemmer, der skal deltage i afgørelsen. Fremsendelse bør ske senest 14 dage før nævnets møde.

§ 8. Nævnets afgørelser træffes på grundlag af sagens akter, herunder parternes indlæg. I sagsakterne indgår alle oplysninger, der er fremkommet, inden nævnet har truffet afgørelse.

Stk. 2. Såfremt en indklaget advokat ikke besvarer sekretariatets anmodninger om bemærkninger eller nærmere oplysninger, kan nævnet lægge klagerens sagsfremstilling til grund for afgørelsen.

§ 9. Nævnets afgørelser er skriftlige og skrevet på dansk. Afgørelserne indeholder en kort angivelse af parternes anbringender. Afgørelserne un-

derskrives af vedkommende formand eller den, formanden bemyndiger hertil.

Stk. 2. Klager vejledes om, at Advokatrådet kan bistå klager med opfyldelse af nævnets kendelse, hvis den indklagede advokat ikke frivilligt opfylder kendelsen.

§ 10. Sekretariatet sender afgørelsen til parterne med almindelig postforsendelse snarest muligt og senest 6 uger efter afsigelsen. Fremsendelse kan ske pr. mail til parter, der er indforstået hermed.

§ 11. Nævnet har som målsætning, at nævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke overstiger 6 måneder fra nævnets modtagelse af klagen, til nævnets afgørelse foreligger.

Indbringelse af afgørelser for retten

§ 12. Hvis nævnets afgørelse indbringes for retten, antager sekretariatet en ekstern advokat til at føre sagen i retten. Sekretariatet orienterer nævnet om indbringelsen ved at sende kopi af stævningen til nævnets medlemmer. Instruktion til nævnets advokater om sagernes førelse varetages af sekretariatet i samarbejde med nævnets formandskab og nævnet. Stk. 2. Sekretariatet sender kopi af rettens dom til nævnets medlemmer og udarbejder halv-

årsoversigt over dommene med henblik på nævnets gennemgang af dommene.

Nævnets hjemmeside

§ 13. Sekretariatet vedligeholder nævnets hjemmeside med oplysninger om nævnets medlemmer, regler for nævnets virke og nævnets praksis, herunder offentliggørelse af afgørelser med oplysning om advokaternes navne i overensstemmelse med nævnets beslutninger herom i henhold til retsplejelovens § 147 c, stk. 6.

Offentliggørelse

§ 14. Frakendelser i henhold til retsplejelovens § 147 c, stk. 3 og stk. 4, offentliggøres med angivelse af advokatens eller de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2 nævnte personers navn, adresse og frakendelsens varighed. Offentliggørelse sker i Advokaten og på Advokatnævnets hjemmeside.

§ 15. I øvrigt kan nævnet offentliggøre en afgørelse i disciplinærsager, hvorved advokaten eller de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2, nævnte personer pålægges en sanktion efter retsplejelovens § 147 c, stk. 1 og 2. Offentliggørelsen indeholder oplysning om advokatens eller de i retsplejelovens § 124, stk. 3, nr. 2 nævnte personers navn. Klagers navn offentliggøres ikke. Offent-

liggørelse sker på nævnets hjemmeside.

Stk. 2. Hvis offentliggørelse undtagelsesvis ikke kan finde sted, uden at klagerens krav på fortrolighed brydes, kan offentliggørelse ikke finde sted.

§ 16. Medmindre nævnet bestemmer andet, skal offentliggørelse af afgørelser ske efter udløbet af fristen for indbringelse for domstolene eller fremsættelse af anmodning om sagsanlæg og den eventuelle efterfølgende indbringelse for domstolene.

§ 17. Offentliggørelse på nævnets hjemmeside i henhold til § 15 stk. 1, og 2, slettes efter 12 måneder.

Udgiver:

Advokatnævnets Sekretariat
Kronprinsessegade 28
1306 København K

Fotografer: Camilla Schiøler og Morten Holtum

Layout: Adman Kommunikation

